

Sygn. akt IX U 126/16

WYROK

W IMIENIU RZECZYPOSPOLITEJ POLSKIEJ

Dnia 8 czerwca 2017 r.

Sąd Okręgowy _____ w Gliwicach Wydział IX

Sąd Pracy i Ubezpieczeń Społecznych Ośrodek Zamiejscowy w Rybniku

w składzie:

Przewodniczący:	SSO Joanna Smycz
Protokolant:	Iwona Porwoł

przy udziale ./.

po rozpoznaniu w dniu 8 czerwca 2017 r. w Rybniku

sprawy z odwołania J. S. (S.)

przeciwko Zakładowi Ubezpieczeń Społecznych Oddział w R.

o ponowne ustalenie wysokości emerytury

na skutek odwołania J. S.

od decyzji Zakładu Ubezpieczeń Społecznych Oddział w R.

z dnia 25 listopada 2015r. i 10 maja 2016 r. Znak: (...)

- zmienia zaskarżone decyzje w ten sposób, że przyznaje ubezpieczonemu J. S. prawo do ponownego przeliczenia emerytury na podstawie art. 110 a ustawy o emeryturach i rentach z FUS począwszy od dnia 1 stycznia 2016r.,
- zasądza od organu rentowego na rzecz ubezpieczonego kwotę 360,00 zł (trzysta sześćdziesiąt złotych 00/100) tytułem zwrotu kosztów zastępstwa procesowego.

Sędzia

Sygn. akt: IX U 126 /16

UZASADNIENIE

Decyzjami z dnia 25 listopada 2015r. i z dn. 10 maja 2016r. Zakład Ubezpieczeń Społecznych Oddział w R. odmówił ubezpieczonemu J. S. ponownego przeliczenia podstawy wymiaru emerytury na podstawie art. 110a ustawy z dnia 17 grudnia 1998r. o emeryturach i rentach z Funduszu Ubezpieczeń Społecznych. W uzasadnieniu tych decyzji ZUS wskazał, iż wyliczony dla ubezpieczonego, w oparciu o przedstawione przez niego dowody, maksymalny wskaźnik wysokości podstawy wymiaru okazał się niższy od wymaganego w przepisach art. 110a wskaźnika o wartości 250%.

W odwołaniu od powyższych decyzji, ubezpieczony wniósł o ich zmianę i przeliczenie świadczenia w myśl art. 110a. z uwzględnieniem zarobków w KWK (...) za lata 1971-1977 i przedkładając angaże z tego okresu zatrudnienia oraz wniósł o zasądzenie kosztów zastępstwa procesowego

W odpowiedzi na odwołanie organ rentowy podtrzymał stanowisko zawarte w uzasadnieniu zaskarżonej decyzji. Dodatkowo podniósł, że maksymalny wskaźnik wysokości podstawy wymiaru ustalony z 20 najkorzystniejszych lat wyniósł po uwzględnieniu dodatkowo złożonych w dniu 11.01.2016r. angaży i dokumentów z akt osobowych potwierdzających wynagrodzenie za lata 1971-1977 – 222,76 % i tym samym okazał się niższy od wymaganego w przepisie art. 110a tego wskaźnika o wartości 250%.

Zarządzeniem z dnia 30.06.2016r. Sąd połączył do wspólnego rozpoznania sprawę z odwołania od decyzji z dn.10.05.2016r. o sygn. IX U 1249/16 ze sprawą z odwołania od decyzji z dn. 25.11.2015r. o sygn. IX U 126/16 .

Sąd Okręgowy ustalił następujący stan faktyczny:

J. S. urodził się w dniu (...), prawo do emerytury górniczej uzyskał z dniem 1września 1990 r.

Do ustalenia podstawy wymiaru emerytury organ rentowy przyjął wynagrodzenie z 12 miesięcy tj. od 7/1989 do 6/1990 gdzie wskaźnik wysokości podstawy wymiaru wyniósł 346,93 % i zgodnie z przepisami został ograniczony do 250%.

Odwołujący pracował w KWK (...) od dnia 10.07.1958 do dn.31.03.1971 jako robotnik na powierzchni, ładowacz pod ziemią, młodszy elektryk i elektryk pod ziemią, wykwalifikowany ślusarz a od 1.03.1970 jako górnik i ślusarz pod ziemią Następnie na tej samej kopalni od 1.04.1971r pracował jako nadgórnik oddziałów wydobywczego i niewydobywczego, od 1.05.1973r. jako sztygar zmianowy oddziału wydobywczego aż do dnia 25 września 1990r. kiedy to przeszedł na emeryturę.

Decyzją z dnia 25 listopada 2015r. (...) Oddział w R. odmówił ubezpieczonemu ponownego przeliczenia podstawy wymiaru emerytury na podstawie art. 110a ustawy z dnia 17 grudnia 1998r. o emeryturach i rentach z Funduszu Ubezpieczeń Społecznych, albowiem wyliczony dla ubezpieczonego, w oparciu o przedstawione przez niego dowody, maksymalny wskaźnik wysokości podstawy wymiaru emerytury z 20 najkorzystniejszych lat wyniósł 191,99 % i był niższy od 250%.

W trakcie odwołania od tej decyzji ubezpieczony w dniu 11.01.2016r. złożył w organie rentowym angaże i dokumenty z akt osobowych, potwierdzających wynagrodzenie za lata 1971-1977 i ponownie wniósł o przeliczenie emerytury na podstawie art. 110a ustawy emerytalno – rentowej.

Decyzją z dnia 10 maja 2016r. (...) Oddział w R. odmówił ubezpieczonemu ponownego przeliczenia podstawy wymiaru emerytury na podstawie art. 110a ustawy z dnia 17 grudnia 1998r. o emeryturach i rentach z Funduszu Ubezpieczeń Społecznych. W uzasadnieniu decyzji ZUS wyjaśnił, iż wyliczony dla ubezpieczonego, w oparciu o przedstawione przez niego dowody, nowy maksymalny wskaźnik wysokości podstawy wymiaru wyniósł 222,76% i okazał się niższy od 250%.

Na podstawie opinii powołanego w sprawie biegłego J. C. z dnia 25 stycznia 2017r. (k.65-75) Sąd ustalił, iż podstawa wymiaru składek na ubezpieczenie społeczne J. P. wynosi:

- za rok 1971 –55.916,17 zł,
- za rok 1972 –59.525,16 zł,
- za rok 1973 –67.148,63 zł,
- za rok 1974 –103.104,97 zł,

- za rok 1975 –120.840,68 zł,
- za rok 1976 –120.840,68 zł,
- za rok 1977 –120.840,68 zł,
- za rok 1978 –123.991 zł,
- za rok 1979 –144.757 zł,
- za rok 1980 –164.625 zł,
- za rok 1981 –212.882 zł,
- za rok 1982 –389.369 zł,
- za rok 1983 –519.395 zł,
- za rok 1984 –553.880 zł,
- za rok 1985 –743.452 zł
- za rok 1986 –871.003 zł
- za rok 1987 –1.324.353 zł
- za rok 1988 –2.030.958 zł
- za rok 1989 –7.126.841 zł
- za rok 1990 –25.472.936 zł

Biegły odtwarzając powyższe zarobki ubezpieczonego, uwzględnił zapisy w jego dokumentacji osobowej i zasiłkowej, zaświadczenia o zatrudnieniu i wynagrodzeniu z akt ZUS, zapisy z angaży ubezpieczonego z lat 1971-1977.

Ostatecznie Sąd w oparciu o wyliczenia biegłego ustalił, iż wwpw z najkorzystniejszych 20 lat wybranych z całego okresu podlegania ubezpieczeniu społecznemu, tj. z lat: 1971-1990 wynosi 256,30 %.

Po otrzymaniu odpisów powyższej opinii, strony nie zgłaszały do niej żadnych zastrzeżeń.

Powyższy stan faktyczny Sąd ustalił na podstawie akt emerytalnych ubezpieczonego i jego akt osobowych dołączonych do akt sprawy, zaświadczenia druk Rp-7za lata 1978-1990, angaży i dokumentacji złożonych przez ubezpieczonego k.17-34, zeznań ubezpieczonego k.59 . oraz opinii biegłego z zakresu emerytur, rent J. C. z dnia 25 stycznia 2017r. (k.65-75).

Sąd w całości podzielił wnioski płynące z opinii biegłego, gdyż były logiczne i spójne. Biegły dokonał szczegółowych ustaleń w oparciu o dokumentację osobową, zaświadczenia o zatrudnieniu i wynagrodzeniu i pozostały materiał dowodowy oraz uzyskane w toku sporządzania opinii dane.

Zgromadzony materiał dowodowy, Sąd uznał za kompletny, wiarygodny i mogący stanowić podstawę ustaleń faktycznych i rozstrzygnięcia sprawy.

Sąd Okręgowy zważył, co następuje:

Odwołanie ubezpieczonego zasługuje na uwzględnienie.

W niniejszej sprawie bezspornym jest, że ubezpieczony jest uprawniony do emerytury od 1 września 1990r., obliczonej w oparciu o wynagrodzenie z 12 miesięcy tj. od 7/1989 do 6/1990, gdzie wskaźnik wysokości podstawy wymiaru wyniósł 346,93 % i zgodnie z przepisami został ograniczony do 250%.

Bezspornie ubezpieczony po uzyskaniu prawa do emerytury pozostawał w zatrudnieniu.

Przedmiotem sporu jest wysokość emerytury ubezpieczonego. Ubezpieczony złożył bowiem w dniu 11 stycznia 2016r. nowy wniosek o przeliczenie emerytury na podstawie art. 110a., składając nowe dowody na potwierdzenie brakujących zarobków za lata 1971-1977.

Ustawą z dnia 5 marca 2015r. o zmianie ustawy o emeryturach i rentach z Funduszu Ubezpieczeń Społecznych (Dz.U. z 2015r. poz. 552) wprowadzono zmiany w przepisach ustawy z dnia 17 grudnia 1998r. o emeryturach i rentach z Funduszu Ubezpieczeń Społecznych.

Zgodnie z wprowadzonym wskazaną wyżej nowelizacją art. 110a ust. 1 ustawy z dnia 17 grudnia 1998r. o emeryturach z Funduszu Ubezpieczeń Społecznych (tekst jednolity Dz. U. z 2015r., poz.748 ze zm.) wysokość emerytury oblicza się ponownie od podstawy wymiaru ustalonej w sposób określony w art. 15, z uwzględnieniem art. 110 ust. 3, jeżeli do jej obliczenia wskazano podstawę wymiaru składki na ubezpieczenie społeczne lub ubezpieczenia emerytalne i rentowe na podstawie przepisów prawa polskiego przypadającą w całości lub w części po przyznaniu świadczenia, a wskaźnik wysokości podstawy wymiaru przed zastosowaniem ograniczenia, o którym mowa w art. 15 ust. 5, jest wyższy niż 250%.

Zgodnie z ust. 2 ustalenie wysokości emerytury zgodnie z ust. 1 może nastąpić tylko raz.

Art. 110a znajduje zastosowanie do przeliczenia emerytur przyznanych na starych zasadach tj. obliczonych w myśl art. 53 ustawy emerytalno-rentowej, gdzie bezpośredni wpływ na wysokość świadczenia ma kwota bazowa oraz wskaźnik wysokości podstawy wymiaru świadczenia.

Bezspornie ubezpieczony pobiera emeryturę obliczoną na starych zasadach. Nadto kontynuował zatrudnienie i wskazał podstawę wymiaru składki na ubezpieczenie społeczne przypadającą w części po przyznaniu świadczenia, gdzie wskaźnik wysokości podstawy wymiaru przed zastosowaniem ograniczenia, o którym mowa w art. 15 ust. 5, jest wyższy niż 250%.

Art. 110a ustawy, znajdzie zatem zastosowania do ubezpieczonego, który spełnił wymagane w nim przesłanki.

Przedmiotem sporu w niniejszej sprawie była wysokość emerytury ubezpieczonego, któremu zaskarżonymi decyzjami odmówiono przeliczenia świadczenia, gdyż wyliczony dla ubezpieczonego, w oparciu o przedstawione przez niego dowody, nowy maksymalny wskaźnik wysokości podstawy wymiaru wyniósł 222,76% i okazał się niższy od 250%.

Organ rentowy odmawiając wliczenia do podstawy wymiaru świadczenia wynagrodzenia za sporny okres w kwotach wnioskowanych przez ubezpieczonego, kierował się treścią § 21 ust. 1 rozporządzenia z dnia 11 października 2011r. w sprawie postępowania o świadczenia emerytalno-rentowe (Dz. U. Nr 237, poz. 1412), zgodnie z którym środkiem dowodowym stwierdzającym wysokość wynagrodzenia, dochodu, przychodu oraz uposażenia przyjmowanego do ustalenia podstawy wymiaru emerytury lub renty są zaświadczenia pracodawcy lub innego płatnika składek, legitymacja ubezpieczeniowa lub inny dokument, na podstawie którego można ustalić wysokość wynagrodzenia, dochodu, przychodu lub uposażenia.

Niemniej jednak przepisy rozporządzenia regulującego postępowanie o świadczenia emerytalno-rentowe przed organem rentowym, zawierające ograniczenia dowodowe, nie mają zastosowania w postępowaniu sądowym, opartym na zasadzie swobodnej oceny dowodów. Dopuszczalnym jest, więc ustalenie wysokości wynagrodzenia ubezpieczonego w oparciu o dowody zastępcze (vide: wyrok Sądu Najwyższego z dnia 7 grudnia 2006r. w sprawie I UK 179/06, opubl. w LEX nr 342283; wyrok Sądu Apelacyjnego w Łodzi, z dnia 21 sierpnia 2013r., III AUa 1768/12).

Sąd orzekający w niniejszej sprawie w pełni akceptuje stanowisko wyrażone przez Sąd Apelacyjny w Lublinie z dnia 4 października 2012r., w sprawie III AUa 305/12, gdzie wskazano, iż w przypadku braku dokumentacji płacowej istnieje możliwość ustalenia wysokości wynagrodzenia ubezpieczonego w oparciu o dokumentację zastępczą znajdującą się w aktach osobowych, takich jak umowy o pracę, angaże, w których zawarte są dane dotyczące wynagrodzenia, wówczas można uwzględniać tylko takie składniki, które są pewne, wypłacane były w danym okresie stale i w określonej wysokości.

Sąd zgodził się z ustaleniami biegłego sądowego, iż najbardziej optymalnym wariantem dla wyliczenia podstawy wymiaru świadczenia jest obliczenie jego podstawy w oparciu o zarobki z 20 najkorzystniejszych lat podlegania ubezpieczeniu społecznemu tj. lat 1971-1990, gdzie wyliczony przez biegłego wskaźnik wysokości podstawy wymiaru świadczenia wyniósł 256,30 %, był zatem wyższy od przyjętego przez ZUS.

Strony nie kwestionowały wyliczonej przez biegłego wysokości świadczenia ubezpieczonego za te lata.

W konsekwencji, Sąd – na mocy 477¹⁴ § 2 k.p.c. – zmienił zaskarżone decyzje w ten sposób, że przyznał ubezpieczonemu J. S. prawo do ponownego przeliczenia podstawy wymiaru emerytury na podstawie art. 110 a ustawy o emeryturach i rentach z Funduszu Ubezpieczeń Społecznych od 1 stycznia 2016r. tj. od miesiąca złożenia nowego wniosku.

O kosztach orzeczono na mocy art.98 kpc w związku z § 9 ust 2 rozporz. Ministra Sprawiedliwości z dn. 22.10.2015r w sprawie opłat adwokackich (Dz.U. poz.1800 ze zm.) -obowiązującego w dacie wniesienia odwołania.

SSO Joanna Smycz